

Mogens Lykketoft

Medlem af Folketinget for Socialdemokratiet

Baggrund: Du er 46 år. Du er født i 1946 og er vokset op i København i en farvehandlerfamilie. Du har læst økonomi ved Københavns Universitet, og i din studietid har du været aktiv i den socialdemokratiske studenterorganisation Frit Forum, som du også har været landsformand for. Du har været ansat som først økonom og senere afdelingsleder i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fra 1966-1981. Du har i 1981 kortvarigt været minister for skatter og afgifter, indtil du senere samme år blev valgt til Folketinget for første gang. Socialdemokratiet har været i opposition til skiftende regeringer siden 1982, og i denne periode har du blandt andet været politisk-økonomisk ordfører.

Politiske mærkesager:

- Ved afstemningen tidligere i år, d. 2. juni 1992, bakkede du op om et ja til Maastricht-traktaten, bl.a. fordi den, ifølge dig, ville betyde, at de store lande som Tyskland, Frankrig og Storbritannien ikke kan bestemme Europas udvikling alene.
- Du er desuden overbevist om, at arbejderbevægelsen på tværs af landene i EU har gode muligheder for at styrke lønmodtagernes vilkår og rettigheder på arbejdsmarkedet.
- Du mener, det er vigtigt at finde frem til et nationalt kompromis om, hvordan Danmark kan deltage i samarbejdet i EU, da Danmark ellers vil miste indflydelse.

Situationen:

Kan politikerne vende et nej til et ja?

Den 2. juni 1992 var danskerne til folkeafstemning: Danskerne skulle stemme ja eller nej til at blive en del af EU. Aftalen blev kaldt for Maastricht-traktaten og var en stor udvidelse af, hvad der indtil 1992 var kendt som det Europæiske Fællesskab (EF), som Danmark blev medlem af i 1973. EF var primært et handelsfællesskab, men EU skulle nu også have en fælles europæisk mønt, en fælles udenrigspolitik, fælles miljøregler, politisamarbejde og meget andet. Et flertal i Folketinget anbefalede et ja, men alligevel stemte lidt over 50% af danskerne nej til et medlemskab af EU! Resultatet kom som en kæmpe overraskelse for de danske politikere og stak en kæp i hjulet for Frankrig, Tyskland og de øvrige EF-medlemslande, der nu ikke kunne fortsætte med Maastricht-traktaten og planerne om EU. Derfor hvilede alles øjne nu på lille Danmark. Ville politikerne sige farvel og tak til EF og EU – eller ville de forsøge at få danskerne med på en ny EU-aftale, der ikke var så stor en udvidelse af EF? En light-udgave af Maastricht-traktaten? Og ville det overhovedet være okay at spørge danskerne igen, når danskerne lige havde stemt nej?

Om dagens forhandlinger

I er i september 1992. Partier og folkebevægelser holder møde bag lukkede døre på Christiansborg. Her skal I forsøge at blive enige om, hvilke dele af Maastrichttraktaten Danmark ikke ønsker at være med i, før traktaten skal til afstemning blandt danskerne igen.

De fleste deltagere på dagens møde vil gerne være med til at finde en løsning – en justeret traktat – men Fremskridtspartiet, JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU mener, at det er en katastrofe, at man ikke respekterer det danske nej.

Så spørgsmålet er, om I politikere kan blive enige om en række danske forbehold (undtagelser), så Danmark alligevel kan komme med i EU?

I dag skal du:

- 1) Diskutere og forstå din gruppes holdning til de seks mulige forbehold (se bagsiden).
- 2) Forberede en kort åbningstale på 1-2 minutter om jeres gruppes holdninger til traktaten.
- 3) Byde ind med argumenter for og imod at fjerne de seks forbehold (udformet som slices i den store traktat-pizza på bordet). Alle skal deltage aktivt i debatten.
- 4) Stemme om, hvorvidt et forbehold (en slice) skal fjernes eller beholdes.

1) ØMU'en (Den Økonomiske og Monetære Union): Du er åben for forhandling

Etableringen af ØMU'en kan være en fordel for handelssamarbejdet. Det kan være svært at sætte pris på sine varer, når alle medlemslandene har forskellige valuta – det vil blive gjort nemmere med Euroen. Derudover kan man spare veksling til andre valutaer i forbindelse med handel. Danmark har allerede sikret sig, at der står i traktaten, at vi først skal tage stilling til ØMU'en ved en ny folkeafstemning i 1996, og det er rigtig godt. På den måde kan nemlig vi se tiden an og vente med at beslutte os, til vi har set, om ØMU'en fungerer for andre lande. Maastricht-traktaten på dette område er fin, som den er, men jeg ved, at mange danskere er imod ØMU'en, så jeg er åben for forhandling.

2) Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik: Du er åben for forhandling

Socialdemokratiet vil egentlig gerne styrke EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, Men alle lande skal være enige i alle beslutninger – det må ikke være flertallet, der bestemmer på forsvarsområdet. Jeg ser gerne, at man i EU samarbejder om f.eks. nedrustning, kontrol med våbeneksport samt deltagelse i humanitære aktioner, men jeg ønsker ikke en militær union med et fælles forsvar. Danmark skal ikke være forpligtet af EU til at blive medlem af Den Vesteuropæiske Union – der er ikke brug for en ny militærorganisation i en tid, hvor vi ikke står overfor en militær trussel. Mange danskere er imod denne del af traktaten, så der er behov for forhandling!

3) Det retslige samarbejde: Du er åben for forhandling

Vi fra Socialdemokratiet mener, at der i traktaten er lagt op til et ret "blødt" samarbejde på dette område, hvor de fleste beslutninger kun kan træffes, hvis alle landene er enige. Vi mener, der er et stort behov for at samarbejde om dette i EU, især når det kommer til flygtninge- og indvandrerpolitik, som er udfordringer, der går på tværs af grænser, og som der derfor er behov for fælles løsninger på. Jeg går med andre ord ind for samarbejde på dette område, men jeg er klar over, at mange danskere er imod. Jeg vil derfor gerne være med til at forhandle en ny aftale på plads.

4) Unionsborgerskabet: Du er åben for forhandling

Socialdemokratiet ønsker ikke, at unionsborgerskab og statsborgerskab skal være det samme. Danmark skal selv kunne bestemme fuldt ud, hvem der skal have dansk statsborgerskab og hvilke rettigheder, der følger med. Så længe dette er garanteret, er vi åbne for forhandling.

5) Nærhedsprincippet: Du er åben for forhandling

Det er vigtigt, at EU bakker op om, at beslutninger skal træffes så tæt på medlemslandenes borgere som muligt. Der skal kun træffes fælles beslutninger i EU, når det er nødvendigt og det bedste. Socialdemokratiet ønsker, at man i EU har mulighed for at træffe vigtige beslutninger, men vi er modstandere af ethvert tilløb til dannelse af en ny politisk og militær supermagt i Europa. Vi er også lidt bekymrede over udsigten til, at EU-Domstolen skal afgøre om dansk lovgivning bedre kan varetages af EU.

6) Arbejdsmarkedspolitik: Du er åben for forhandling

Jeg synes, det er en god idé med samarbejde i EU om dette: det vil gøre det nemmere at gennemføre forbedringer for lønmodtagerne i medlemslandene, fordi de lande, der har de dårligste forhold for lønmodtagerne, kan forpligtes til at leve op til nogle fælles mindstekrav til bl.a. arbejdsmiljø, arbejdsvilkår og ligestilling. Høje danske standarder betyder, at vores varer ofte er dyrere end i de andre lande. Det vil derfor styrke de danske virksomheders konkurrenceevne og mulighed for at sælge varer i EU, hvis der kommer mere ens standarder i alle medlemslandene. Jeg mener dog ikke, at spørgsmål om løn, pension, sygesikring og dagpenge hører til i EU.

Ritt Bjerregaard

Medlem af Folketinget for Socialdemokratiet

Baggrund: Du er 51 år. Du er født i 1941 i København og er vokset op på Vesterbro. Din far var snedker, og din mor var bogholder. Du voksede op under trange og usunde kår, og du var derfor indlagt på hospitalet en del gange i din barndom. Det blev bedre, da I fik en kolonihave, hvor der var mere luft og plads end i jeres lille lejlighed i byen. Du blev uddannet lærer i 1964 og har undervist som folkeskolelærer, indtil du blev valgt ind i Folketinget. Du har siddet i Folketinget siden 1971 og har været undervisningsminister i 1973 og 1975-1978 samt socialminister fra 1979-1981.

Mærkesager:

- Du har tidligere været meget skeptisk i forhold til EF og anbefalede oprindeligt et nej til dansk medlemskab af EF ved folkeafstemningen i 1972 – dengang gik du imod dit eget parti.
- Siden Berlinmurens fald i 1989 har du dog ændret holdning og er blevet formand for Den Danske Europabevægelse, som er en pro-europæisk NGO, der går ind for mere europæisk integration.
- Du har været med til at forhandle Maastricht-traktaten med de andre EU-lande og er derfor i bund og grund tilfreds med det, der står i den. Du er nu en af de største EU- fortalere i dit parti.

Situationen:

Kan politikerne vende et nej til et ja?

Den 2. juni 1992 var danskerne til folkeafstemning: Danskerne skulle stemme ja eller nej til at blive en del af EU. Aftalen blev kaldt for Maastricht-traktaten og var en stor udvidelse af, hvad der indtil 1992 var kendt som det Europæiske Fællesskab (EF), som Danmark blev medlem af i 1973. EF var primært et handelsfællesskab, men EU skulle nu også have en fælles europæisk mønt, en fælles udenrigspolitik, fælles miljøregler, politisamarbejde og meget andet. Et flertal i Folketinget anbefalede et ja, men alligevel stemte lidt over 50% af danskerne nej til et medlemskab af EU! Resultatet kom som en kæmpe overraskelse for de danske politikere og stak en kæp i hjulet for Frankrig, Tyskland og de øvrige EF-medlemslande, der nu ikke kunne fortsætte med Maastricht-traktaten og planerne om EU. Derfor hvilede alles øjne nu på lille Danmark. Ville politikerne sige farvel og tak til EF og EU – eller ville de forsøge at få danskerne med på en ny EU-aftale, der ikke var så stor en udvidelse af EF? En light-udgave af Maastrichttraktaten? Og ville det overhovedet være okay at spørge danskerne igen, når danskerne lige havde stemt nej?

Om dagens forhandlinger

I september 1992 mødes partier og folkebevægelser bag lukkede døre på Christiansborg, hvor de skal forsøge at finde ud af, hvilke dele af Maastricht-traktaten Danmark ikke ønsker at være med i, før traktaten skal til afstemning igen.

De fleste vil gerne være med til at finde en løsning – en justeret traktat – men Fremskridtspartiet, JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU mener, at det er en katastrofe, at man ikke respekterer det danske nej.

Kan politikerne blive enige om en række danske forbehold (undtagelser), så Danmark alligevel kan komme med i EU?

I dag skal du:

- 1) Diskutere og forstå din gruppes holdning til de seks mulige forbehold (se bagsiden).
- 2) Forberede en kort åbningstale på 1-2 minutter om jeres gruppes holdninger til traktaten.
- 3) Byde ind med argumenter for og imod at fjerne de seks forbehold (udformet som slices i den store traktat-pizza på bordet). Alle skal deltage aktivt i debatten.
- 4) Stemme om, hvorvidt et forbehold (en slice) skal fjernes eller beholdes.

1) ØMU'en (Den Økonomiske og Monetære Union): Du er åben for forhandling

Vi ser i Socialdemokratiet et potentiale i ØMU'en, fordi det kan gøre handlen internt i EU nemmere og billigere, blandt andet fordi udgifterne ved valutaveksling forsvinder. Samtidig er det godt, at der i traktaten står, at Danmark først skal tage stilling til, om vi vil deltage i samarbejdet ved en ny folkeafstemning i 1996. Det giver os mulighed for at se tiden an. Jeg er i bund og grund tilfreds med indholdet i traktaten på dette område, men ligesom mine partifæller er jeg klar over, at mange danskere er imod ØMU'en, og jeg er derfor åben for forhandling.

2) Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik: Du er åben for forhandling

Jeg mener, det er godt, hvis man i EU begynder at samarbejde mere på udenrigs- og forsvarsområdet. I lyset af Sovjetunionens kollaps og krigen i Jugoslavien, hersker der en del kaos på det europæiske kontinent, og derfor er det vigtigt, at EU-landene står sammen og samarbejder. Stik imod dit partis linje, mener du, at Danmark i fremtiden bør indmeldes i Den Vesteuropæiske Forsvarsunion, som der er lagt op til i traktaten. Du ved dog, at mange danskere formentlig er imod dette, så også på dette punkt er du åben for forhandling.

3) Det retslige samarbejde: Du er åben for forhandling

Det er godt, hvis EU-landene fremover har et tættere samarbejde på dette område, som der er lagt op til med Maastricht-traktaten. Blandt andet krigen i Jugoslavien vil medføre stærkt voksende flygtningestrømme – det har vi allerede set – og der er det vigtigt, at EF-landene tager ansvar i fællesskab og formulerer fælles regler for, hvordan sådanne situationer skal håndteres. Ellers kan små lande som Danmark blive rendt over ende, og det har vi altså ikke råd til!

4) Unionsborgerskabet: Du er åben for forhandling

Socialdemokratiet ønsker ikke, at unionsborgerskab og statsborgerskab skal være det samme. Danmark skal selv kunne bestemme fuldt ud, hvem der skal have dansk statsborgerskab og hvilke rettigheder, der følger med. Så længe dette er garanteret, er vi åbne for forhandling. Ellers kan det ende med massiv indvandring fra de knap så rige EU-lande. Og snart får EU sikkert flere østeuropæiske medlemmer.

5) Nærhedsprincippet: Du er åben for forhandling

I Maastricht-traktaten præciseres det, at EU kun skal handle på områder, hvor samarbejde på EU-niveau er bedre og mere effektivt, end hvis hvert medlemsland handler hver for sig. Det princip kaldes *subsidiaritetsprincippet* eller *nærhedsprincippet*, og det er jeg meget enig i. Socialdemokratiet ønsker, at ethvert nyt forslag fra EU-kommissionen skal efterfølges af en begrundelse for, hvorfor EU og ikke det enkelte land skal lovgive på det pågældende område.

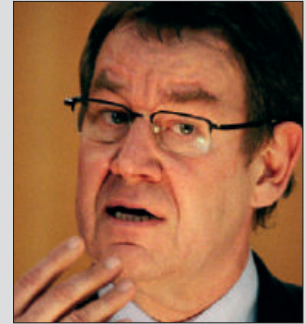

6) Arbejdsmarkedspolitik: Du er åben for forhandling

Maastricht-traktaten gør det nemmere at gennemføre forbedringer for lønmodtagerne i EU-landene, fordi de lande, der har de dårligste forhold for lønmodtagerne, kan forpligtes til at leve op til nogle fælles mindstekrav til bl.a. arbejdsmiljø, arbejdsvilkår og ligestilling. Vi har generelt højere standarder i Danmark og det betyder, at også er dyrere at producere varer her. Derimod er der mange andre lande, der kan holde produktionsomkostningerne nede på grund af dårlige arbejdsvilkår. Hvis der kommer mere ens vilkår og lønninger i alle lande i EF-Unionen vil det øge Danmarks konkurrenceevne, da det vil øge danske virksomheders mulighed for at sælge varer til udlandet. Spørgsmål om løn og velfærd skal EU til gengæld ikke blande sig i.

Poul Nyrup Rasmussen

Medlem af Folketinget og formand for Socialdemokratiet

Baggrund: Du er 49 år. Du er født i 1943 og er vokset op i en arbejdsmandsfamilie i Esbjerg. Du har læst økonomi ved Københavns Universitet, og i din studietid har du været aktiv i den socialdemokratiske studenterorganisation Frit Forum. Du har fra 1971-1988 været ansat som økonom i LO, som er hovedorganisation for 17 fagforbund for faglærte arbejdere, specialarbejdere og lavere funktionærer. I 1987 blev du valgt som næstformand for Socialdemokratiet, og i 1988 blev du valgt ind i Folketinget for første gang. Du har for nylig vundet posten som formand for partiet efter et kampvalg mod Svend Auken i april 1992.

Politiske mærkesager:

- Du er en stærk tilhænger af det europæiske samarbejde og bakkede oprindeligt op om et ja til Maastricht-traktaten ved afstemningen den 2. juni 1992.
- To ud af tre socialdemokratiske vælgere stemte nej ved folkeafstemningen om Maastricht-traktaten den 2. juni 1992. Du er derfor klar over, at du bliver nødt til at nedtone din EU-entusiasme, så du ikke mister opbakning i dit bagland.
- Du vil rigtig gerne være statsminister, og du ser denne forhandlingsøvelse som en mulighed for at vise danskerne dine evner til at løse problemer og indgå kompromiser på tværs af partierne.

Situationen:

Kan politikerne vende et nej til et ja?

Den 2. juni 1992 var danskerne til folkeafstemning: Danskerne skulle stemme ja eller nej til at blive en del af EU. Aftalen blev kaldt for Maastricht-traktaten og var en stor udvidelse af, hvad der indtil 1992 var kendt som det Europæiske Fællesskab (EF), som Danmark blev medlem af i 1973. EF var primært et handelsfællesskab, men EU skulle nu også have en fælles europæisk mønt, et fælles forsvar, fælles miljøregler, politisamarbejde og meget andet. Et flertal i Folketinget anbefalede et ja, men alligevel stemte lidt over 50% af danskerne nej til et medlemskab af EU! Resultatet kom som en kæmpe overraskelse for de danske politikere og stak en kæp i hjulet for Frankrig, Tyskland og de øvrige EF-medlemslande, der nu ikke kunne fortsætte med Maastricht-traktaten og planerne om EU. Derfor hvilede alles øjne nu på lille Danmark. Ville politikerne sige farvel og tak til EF og EU – eller ville de forsøge at få danskerne med på en ny EU-aftale, der ikke var så stor en udvidelse af EF? En light-udgave af Maastricht-traktaten? Og ville det overhovedet være okay at spørge danskerne igen, når danskerne lige havde stemt nej?

Om dagens forhandlinger

Vi er i september 1992. Partier og folkebevægelser holder møde bag lukkede døre på Christiansborg. Her skal I forsøge at blive enige om, hvilke dele af Maastricht-traktaten Danmark ikke ønsker at være med i, før traktaten skal til afstemning blandt danskerne igen.

De fleste deltagere på dagens møde vil gerne være med til at finde en løsning – en justeret traktat – men Fremskridtspartiet, JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU mener, at det er en katastrofe, at man ikke respekterer det danske nej.

Så spørgsmålet er, om I politikere kan blive enige om en række danske forbehold (undtagelser), så Danmark alligevel kan komme med i EU?

I dag skal du:

- 1) Diskutere og forstå din gruppes holdning til de seks mulige forbehold (se bagsiden).
- 2) Forberede en kort åbningstale på 1-2 minutter om jeres gruppes holdninger til traktaten.
- 3) Byde ind med argumenter for og imod at fjerne de seks forbehold (udformet som slices i den store traktat-pizza på bordet). Alle skal deltage aktivt i debatten.
- 4) Stemme om, hvorvidt et forbehold (en slice) skal fjernes eller beholdes.

1) ØMU'en (Den Økonomiske og Monetære Union): Du er åben for forhandling

ØMU'en med fælles centralbank og fælles mønt kan være en god idé, fordi det sænker de omkostninger, der er i forbindelse med handel på grund af valutaveksling. Danmark har allerede sikret sig, at der står i traktaten, at vi først skal tage stilling til ØMU'en ved en ny folkeafstemning i 1996. Det er godt, fordi det giver Danmark mulighed for at vurdere, hvordan det økonomiske samarbejde fungerer i de øvrige EU-lande, inden vi måske bliver en del af det. med et tættere økonomisk samarbejde i EU vil Danmark få større indflydelse på de beslutninger, der træffes. Jeg er dog klar over, at mange danskere er skeptiske overfor ØMU'en, og derfor er vi i Socialdemokratiet åbne for forhandling.

2) Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik: Du er åben for forhandling

Jeg ønsker, at EU samarbejder mere om for eksempel nedrustning, ikke-spredning af atomvåben, kontrol med våbeneksport og fredsbevarende aktioner. EU-landene skal være med til at sikre fred og sikkerhed for landene i Østeuropa. Vi kan i Danmark selv kun føle os trygge, hvis der er stabile forhold østpå. Vi har i Socialdemokratiet derfor et ønske om, at landene i EU samarbejder om dele af udenrigspolitikken. Jeg er samtidig opmærksom på, at nogle danskere frygter, at Danmark skal blive tvunget til at deltage i en Europa-hær, som vil blive styret og ledet i EU af den såkaldte Vestunion. Det ønsker vi i heller ikke i Socialdemokratiet, og det skal siges klart og højt i EU!

3) Det retslige samarbejde: Du er åben for forhandling

Forholdene i Østeuropa og på Balkan betyder, at der er et klart behov for et samarbejde i Europa omkring særligt flygtninge- og indvandrerpolitikken. Danmark er jo ikke alene om at have problemer på dette område, og vi må afstemme vores regler efter de andre europæiske lande. Vi risikerer desuden, at de andre EF-lande skubber deres problemer over på os, hvis vi ikke deltager i samarbejdet og på den måde er med til at lave fælles regler for flygtninge og indvandrere.

4) Unionsborgerskabet: Du er åben for forhandling

Socialdemokratiet ønsker ikke, at unionsborgerskab og statsborgerskab skal være det samme. Danmark skal selv kunne bestemme fuldt ud, hvem der skal have dansk statsborgerskab og hvilke rettigheder, der følger med. Så længe dette er garanteret, er vi åbne for forhandling.

5) Nærhedsprincippet: Du er åben for forhandling

I Maastrichttraktaten står der, at EU's beslutninger skal træffes så nært på borgerne som muligt, og at store områder af samarbejdet skal foregå som et direkte samarbejde mellem landenes regeringer og ikke via det centrale EU-system med Kommissionen osv. EU-landene vil altså have stor direkte indflydelse på samarbejdet. Det er godt og en sejr for dem, der ønsker decentralisering i EU. EU skal kun tage sig af opgaver, som landene ikke lige så godt eller bedre klarer selv. EU-kommissionen bør derfor altid begrundes, hvorfor EU og ikke det enkelte land skal lovgive på det pågældende område. Vi er også lidt bekymrede over udsigten til, at EU-Domstolen kan tage magt fra Danmark, hvis man vurderer, at EU er bedre i stand til at lovgive.

6) Arbejdsmarkedspolitik: Du er åben for forhandling

Maastrichttraktaten gør det nemmere at gennemføre forbedringer for lønmodtagerne i EU-landene, fordi de lande, der har de dårligste forhold for lønmodtagerne, kan forpligtes til at leve op til nogle fælles mindstekrav til bl.a. arbejdsmiljø, arbejdsvilkår og ligestilling mellem kønnene. Fordelingspolitik synes jeg dog ikke hører til i EU. Derfor er det godt, at vi med traktaten fortsat selv kan bestemme over pensioner, sygesikring og dagpenge i Folketinget, så vi kan bevare velfærdsstaten.